

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo||nis Episcopi Hal-||berstatten[sis] Homiliarum,
nunc sexto || maiori [pro] ante hac unquam dili||gentia
excusarum, || Pars ...**

praeter omnes omnium appendices, accesserunt iam recens homiliae
aliquot piæ, ante hoc tempus excusæ nusquam

Pars Aestivalis

Haimo <Altissiodorensis>

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1551

VD16 H 222

Estote misericordes, sicut & pater Luc. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39335

stulantes, & de futuris custodiã. Hæc ergo & his fl
milia diuigēter ac fideliter cogitantes, nō acquiesca
mus eis, q̄ liberum arbitriū in superbiam extol
lentes, præcipitare semetipsos magis quam eleua
re conātur: sed humiliter cōsideremus illud quod

Phil. 2: Apostolus dicit: Deus qui operatur in uobis & uel
le & perficere p̄ bona uolūrate. Gratias agamus
domino ac saluatori nostro, qui nos nullis præce
dētibz meritis uulneratos sanat, & inimicos re
conciliauit, & de captiuitate redemit, de tenebris
ad lucem reduxit, de morte ad uitam reuocauit. Et
humiliter confitentes fragilitatem nostram, illius

Pfal. 58 misericordiam deprecemur: & quia nos secundū
Psalmissã misericordia sua præuenit, digne in no
bis non solum custodire, sed etiam augere mune
ra uel beneficia sua, quæ ipse dignatus est dare.

DOMINICA V. POST PEN
tecosten, Lucae VI.

In illo tempore dixit Iesus discipulis suis:
Estote misericordes, sicut & pater uester mi
sericorsus est. Et reliqua.

Mat. 5. Inter cæteras uirtutes, q̄bus dñs Iesus Christus
I cælestem gloriã quære monuit, præcipue mi
sericordiam commendauit. Deniq; cū in mon
te sedens, octo beatitudines discipulos suos doce
ret, ait inter cætera: Beati misericordes, quoniam
ipsi misericordiam consequentur. Qui quis ergo
ad hoc præmium beatitudinis perungere deside
rat, uirtutem misericordiæ studeat habere. Ut aut
ostenderet non solum gratis, sed etiam ingratias
misericordiam impendendam, postquam senten
tiam de dilectione inimicorum protulit, adiunxit

hoc quod in capite huius lectionis audiimus, dicens: [E. stote ergo misericordes.] Primum ergo etymologiam huius nominis uideamus, ut uirtutes illius perfectius cognoscere ualeamus. Misericordia enim ex corde & miseria cōpositum est nomen, in qua cōpositione ostenditur, quia ubi cōpositum est miseria, ibi necesse est misericordia. Duobus autem modis misericordiam intelligimus: una est corporalis, & altera incorporalis: una uisibilis, & altera inuisibilis. Ad corporalem namque misericordiam pertinet, esurienti cibum, sitienti potum tribuere, uestire nudum, suscipere hospitem, uisitare infirmum, sepelire mortuum, & peccantibus in nobis ex corde dimittere, & necessitati proximorum iuxta uires succurrere, & cetera his similia pietatis opera impendere. At uero spiritalis misericordia est, insipientem docere, consolari dolentem, exhortari bene agentem, corripere negligentem, & superbientem ad humilitatem & satisfactionem prouocare, & cetera talia. Vna est ergo bona, & altera melior: quia tanto est melior misericordia spiritalis quam corporalis, quanto est anima melior quam corpus. Per unam enim reficitur corpus, quod est moriturum, per alteram anima sine fine mansura. Igitur qui utranque potest impendere, perfectus est. Si quis autem spiritalem impendere non ualeat, saltem corporalem non negligat, ut in tributione iustorum audire mereatur: Venite benedicti patris mei, percipite regnum, quod uobis paratum est ab origine mundi. Hanc habere uolebat Paulus apostolus discipulos suos, quibus dicebat: Induite uos, sicut electi dei, uiscera misericordiae estote inuicem benigni. Ad hanc habendam Petrus apostolus per

Mat. 25:

Coloss. 3

Ephc. 4.

epistolam fideles erhortatur, dicens. Omnes unanimis in oratione estote, compatientes, fraternitatis amatores, misericordes, modesti, humiles.

1. Petr. 3. Tanto ergo studiosus hanc requirere debemus, quanto in eius executione cælestis patris imitatores esse desideramus. Quantū em̄ perfecta sit virtus misericordiæ, hinc liquido ostenditur, cum ad eius exhibitionem ipsius domini prouocamur exemplo. Vnde & subditur. [Sicut & pater uester misericors est.] Vbi notandum quia [sicut] aduerbium similitudinis, non semper ad æqualitatem, sed aliquando pertinet ad similitudinem. Neq; enim sicut dominus est, nos per omnia esse possumus, & tamen iuxta quandam similitudinem, ut Iohannes apostolus ait: Sicut ille est, & nos sumus in hoc mundo. Iuxta hunc modum locutionis & in hoc loco, sicut, ad similitudinem pertinet. Dignum est enim, ut sicut nos patrem gloriamur habere in cælis, iuste & pie uiuamus in teris, in tantum ut ipsa bona nostra opera filios dei nos esse demonstrer. Sicut enim in humana nativitate paterni uultus similitudinem frequenter in filiorum facie inspicimus, ita si filij dei esse uolumus, cælestem patrem in terris imitari debemus. Vnde Apostolus ait: Si portauimus imaginem terreni, portemus & imaginem cælestis. Et sicut filijs regum cultus preciosior & dignitas sublimior commendatur, sic in nobis, qui filij sumus dei, in bonis operibus uirtutes florere debent, ut charitate fulgidi, in humilitate præcipui, castitate lucidi appareamus, ut impleatur illud quod dominus ait: Sancti eritis, sicut & ego sanctus sum. Estote perfecti, ut sicut ipse pius

Mat. 5. & misericors est, qui solem suum oriri facit super

Laut. 29.

Mat. 5.

bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos:
 itanos non solum amicis, sed etiam inimicis & ex
 traneis bona quæ possumus, impendamus, sicut
 dominus ait: Diligite inimicos uestros, benefacite
 his qui oderunt uos, quatenus in sorte filiorum dei
 cõputari mereamur, impleatur in nobis, quod
 ipse ait in euangelio: Beati pacifici, quoniam filij dei uo
 cabuntur. Nec superfluum uideri debet, si ad hanc
 imitationem cælestis patris subtilius indagandã,
 ex rebus uisibilibus aliquod exemplum sumamus.
 Tradunt enim physiologi naturam esse aquilarum,
 ut pullos suos contra iubar solis suspendant: & quos
 more parentum irreuerberatis oculis intueri uide
 rint claritatem solis, cum omni diligentia fouent
 & nutriunt. Quos autem terram inspicere uiderint,
 quasi adulterinos deticiunt & contemnunt. Simi
 liter de coruis dicunt, quod tandem pullos suos negli
 gant, quousque similitudinem suam nigrescentibus
 plumis in illis inspiciant. In quibus similitudinibus
 nos mystice monemur, ut si filij dei esse cupimus,
 æternæ claritatis gaudia mentis oculo contem
 plumur, & superni patris similitudinẽ in bonis acti
 bus ostendamus, ut impleatur in nobis illud, quod
 ipse ait in euangelio: Luceat lux uestra coram ho
 minibus, ut uideant opera bona uestra, & glorifi
 cent patrem uestrum qui in cælis est. Teste enim
 apostolo Petro: Cuius opera facit quis, eius filius
 appellatur. Unde Paulus nos admonet, dicens: Esto
 te imitatores dei, sicut filij charissimi. Hinc Iohan
 nes ait: Filij dei sumus, sed nondum apparuit quid
 erimus. Scimus autem quia cum apparuerit, similes
 ei erimus, quoniam uidebimus eum sicuti est.

Nolite iudicare, & non indicabimini. No

Luc. 6.

Matt. 5.

Matt. 5.

2. Pe. 2.

Ephe. 5.

1. Ioh. 3.

Lucę. 17

Mat. 18:

Rom. 14

1. Co. 4.

Coloss. 2

Ro. 14.

lite condemnare, & non cōdemnabimini.] Quę
 ritur, quare dicat, [Nolite iudicare, & non iudica-
 bimini,] cū ipse alibi dixisse legatur: Si uideris fra-
 trem tuum peccantem, increpa illū. Et alio loco:
 Si peccauerit in te frater tuus, uade & corripe eum
 inter te & ipsum solum, Si te audierit, lucratus eris
 fratrem tuum: si autem te non audierit, adhibe te
 cum unum uel duos Ad quod respondendum, quia
 in correptione fraterna hæc discretionis regula te-
 nenda est, ut si manifesta & aperta mala, & uiten-
 tur & reprehendantur ea uero, quę quo animo fi-
 ant, a proximis ignorantur, nō sunt iudicanda, sed
 potius extra increpationem accipienda. Sunt enim
 quędam opera, quę & bono & malo animo fieri
 possunt: de talibus periculosum est iudicare, maxi-
 me ne condemnemus. Sicuti, uerbi gratia, uides
 aliquem frequenter non ieiunātem, noli multum
 laudare, neq; multum detestari, quia potest fieri,
 ut propter infirmitatē stomachi ieiunare non pos-
 sit, aut propter appetitum gulę ieiunare nō uelit.
 Hęc & his similia facile non sunt iudicanda, sicut
 apostolus Paulus dicit: Qui manducat, non man-
 ducantem non iudicet: & qui non māducat, man-
 ducan: ē non spernat Et iterum: Nolite ante tem-
 pus iudicare, quoad usq; ueniat dominus, qui & il-
 luminabit abscondita tenebrarum, & manifesta-
 bit cōsilia cordiū, & tunc laus erit unicuiq; a deo.
 Et alibi, ubi prohibet eos iudicari, q; carnibus uesce-
 bantur, ab his qui non uescebantur, dicēs: Nemo
 uestrum iudicetur in cibo aut in potu. Et itē: Tu
 quis es qui iudicas alienum seruū? Et rursus: Meli-
 us mihi est nō manducare carnem, non bibere ui-
 num, &c. Qm̄ qui alium iniuste iudicat aut conde-

mnat, iuste iudicabitur & condēnabitur. Sunt uero alia opera, quæ per semetipsa manifesta & aperta mala sunt, sicut sunt adulteria, furta, homicidia, rapinæ, ebrietates, & cætera talia. hæc a fidelibus non solum reprehendenda sunt, sed & corrigenda ab illo, qui locum regiminis tenet, atq; iudicanda, maxime ppter illud, quod dominus per prophetam dicit: Si nō amunciaueris iniquitatem suam, sanguinem eius de manu tua regram. Est & aliud discretionis genus in correctione fraterna obseruādum, ut si uerbi gratia occultum est peccatum, occulte corrigas & emendes, ppter hoc quod dominus dicit: Si uideris fratrem tuum peccantem, corripe eum inter te & ipsum solum. Si autem manifestum & publicum est peccatum, publice argue & emenda, propter illud qd Apostolus ait: Peccantes coram omnibus argue, ut & ceteri timorem habeant. Et sicut per Salomonem dicitur: Qui corripit palam, pacem facit. Et iterū: Respōde stulto iuxta stultitiam suam. Ad hoc em̄ diuina iustitia statuit in ecclesia, ut esset pastor in populo, princeps in seculo, ut unus peccātes corrigat, alter uero corrigendo negligentes puniat. Quando autem in te frater tuus peccat, cum leni correptione dimitte ei. Vnde & subditur ita. Sed qd nō sufficit declinare a malo, nisi qsq; studeat facere bonū, postq̄ de non iudicandis proximis pceptū dedit, formā cui imprimamus ostēdit, dicens:

Dimittite, & dimittetur uobis.

¶ Quod est dicere: Dimittite peccātibus in uobis, & dimittentur uobis peccata uestra. Non solum em̄ alios temere iudicare non debemus, sed etiam his qui nos iniuste iudicāt, ex corde dimittere. Ig-

Ieze. 3.

Matt. 18

1. Tim. 5.

Pro. 26.

hic uel
de est ali
quid, uel
abūdat.

tur dimittere ad ignoscēda peccata pertinet, iuxta quod dñs alibi ait: Si dimiseritis hoibus peccata

Matt. 6. corū, & pater uester cælestis dimitter uobis peccata uestra. Et itē: Cū staberis ad orandū, dimitte si

Narc. 11. quid haberis aduersus aliquē. Quod autē adiūgit

Date, & dabitur uobis,

ad dandam eleemosynam pertinet, domino alibi, dicente: Date eleemosynam, & ecce omnia munda sunt uobis. Dimittere enim iniurias debemus, & eleemosynas dare, ut detur nobis uita æterna, secundū quod dominus dicit. Facite uobis amicos

Luc. 11.

Luc. 16.

de mammona iniquitatis, ut cum defeceritis, recipiant uos in æterna tabernacula. Et forte quod daretur a uobis si quæreres, subiunxit, dicens:

Mensuram bonam & confertam & coagitatam & superfluentem.

¶ Mensura enim bona a bonorum omnium remuneratore dabitur, quando pro minimis maiora recipiet, pro terrenis cælestia, pro transituris mansura. Quæ bene conferta dicitur, id est, plena & perfecta: & coagitata, quæ ex nulla parte inanis erit & uacua. Superfluentem, id est, superabundantem.

Mat. 25.

Hæc enim mensura plena, perfecta, & superabundans fideli seruo dabitur, quando dicitur: Euge serue bone & fidelis, quæ super pauca fuisti fidelis, super multate constituam, intra in gaudiū dñi tui. Et quia de gloria beate patrie, postquæ accepta fuerit, nullus locus a mittendi erit. recte dictum est:

Dabunt in sinum uestrum.

¶ Sicut enim de ea re, quam in sinu habemus, certi securitatis sumus, ita postquam in gremio regni cælestis collecti fuerimus, æterna securitate firmi eri-

mus, Iohanne in Apocalypsi dicente: Absterget deus om̄em lachrymam ab oculis eorum. Et quia deus redditurus est unicuique secundum opera sua, adhuc subinfertur: Apo. 2as
Mat. 16^c

Eadem quippe mensura, qua mensi fueris, remetietur uobis.] Si enim in nobis peccantibus libenter dimittimus, & deus, omnipotens clementer dimittet nobis peccata nostra. Vnde quotidie in oratione eum poscimus, dicentes: Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Qui ergo peccati in se dimittere nō uult, uane & superflue a domino postulat, sicut ipse dicit: Si non dimiseritis hominibus peccata eorū, nec pater uester cælestis dimittet uobis peccata uestra. Vnde & Salomon: Homo homini seruat iram. &c. Et iterum: Dimitte proximo nocenti te. Et alibi: Deprecanti, te dimitte ei, & peccata soluentur. Qui enim pro deo in præsentī uita maiorem laborem assumpserit, & huberiores elemosynas tribuerit, maiorem remunerationē in æterna uita recipiet, teste Apostolo qui ait: Qui parce seminat, parce & metet. Et qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus metet uitā æternā. Mat. 6
Eccī. 28.
2. Co. 9

Dicebat autem illis & similitudinem: Nunquid potest cæcus cæcum ducere? Nonne ambo in foveā cadunt?] In hac similitudine dñs scribas & pharisaeos specialiter percutit, q̄ locū magisterij indigne usurpant, dñm deserētes, ut dñs alibi ait: Mandatū dei trāscredimini, p̄pter traditiones uestras. Qui cū cæci essent, ita ut se cecos esse nesciret, magistri in populo fieri nō erubescbāt: nō lucrū aīarū quærentes, sed lux iactātix & cupiditati Matt. 15.

consulentes, non ut populo pdesent, sed ut honorabiliores & doctiores in eo apparent, amantes primos recubitus in cenis, & primas cathedras in synagogis, & salutationes in foro, & uocari ab hominibus rabbi. Quia enim illum uidebant, qui dixit: Ego sum lux mundi, & non eum agnoscebant, proculdubio caeci erant, sicut dominus dicit: Sinite illos, caeci sunt, & duces caecorum. Cum q; populum docerent quod nesciebant, & ipsi caeci caecis ducatum praebentes, utriq; in foueam cadebant, sicut dominus alibi exprobrat eis dicens: Vae uobis scribae & pharisaei legisperiti, qui tulistis clauem scientiae. Et alio loco sic: Vae uobis scribae & pharisaei hypocritae, q; clauditis regnum caelorum ante homines: uos enim non intratis, nec alios intrare sinistis. Sed cauendum nobis est, ne uitia scribarum & pharisaeorum ad nos transeant, ut quod in illis reprehendimus, in nobis inueniatur. Sunt enim nonnulli, qui antequam discipuli fiant, magistri fieri appetunt: & quibus non est sanctitas in moribus, nec maturitas in aetate, neq; doctrina in sermonibus suffragatur, inuerecunde locum regimini appetunt: & ideo magistri erroris fiunt, quia discipuli ueritatis esse noluerunt. Cum enim aliquis peruerse uiues, docendi officium indigne suscipit, qsi caecus caeco ducatum praebere praesumit, & ideo ambo in foueam cadunt: quia & ille indigne praestit, & iste malum exemplum sequitur, ac per hoc utriq; in errorem incidit. Inde Iacobus dicit: Nolite fieri plures magistri. Omnis enim qui uiam ueritatis alijs ostendere desiderat, cautissime cauere debet, ne aliter uiuat quam doceat, nisi qualiter uixit Christus & docuit. Vade & subditur:

Ioh. 8.
Mat. 15.

Luc. 11.

Mat. 23.

Iac. 2.

Non est discipulus super magistrum. Per
fectus autem omnis erit, si sit sicut magister eius.

¶ Solec nanq; in humanis disciplinis cōringere, ut
discipulus per acumen mēris antecellat magistrū.
Magister ergo in hoc loco ille intelligitur, qui ali
bi ait: Vos uocatis me, magister & dñe, & bene di-
citis. Et item: Nec uocemini magistri, unus enim
est magister uester qui in cælis est. Quę sententia
a superioribus pendet, ubi dictū est [Dimitte, &
dimittetur uobis: date, & dabitur uobis.] Ac si dice-
ret: Si magister uester, cū possit ut deus, suas noluit
uindicare iniurias, & uos pfecti esse poteritis di-
scipuli, si in: er psecutiones nō iniurias repēdatis,
sed patientiam exhibeatis. Nō q; ita pfecti esse pos-
simus, sicut ipse ait, sed p modulo nostrę capaci-
tatis humilitatē & māsuētudinē illius imitari de-
bemus, illi ueri magistri exemplū sequētes, q; ait:
Discite a me, q; mitis sum & humilis corde. Sunt
aliquāti, q; in aliorum uitijis corrigendis duriores
& distriētiore apparent, cum in suis blandiores
& leniores existant. Vnde & subditur:

Ioh. 13.

Mat. 23.

Mat. 11.

Quid autem uides festucam in oculo fra-
tris tui, trabem autem quę in oculo tuo est,
non consideras? ¶ Quātum inter festucam & tra-
bem, tātum inter peccatum maius & minus distat.
Quod ut manifestis intelligatur, unum e cunctis
in medium pferamus, uerbi gratia, ira subitanea
festuca est: inueterata autem, trabes efficitur. Et
ira quidem subitanea oculum mentis perturbat,
sicut per Prophetam dicitur: Turbatus est prę ira
oculus meus. Odium autem mentem exæcat, te-
ste Iohanne apostolo, qui ait: Qui odit fratrem su

Psal. 6.

1. Ioh. 2.

a. Ioh. 2. *um, in tenebris est, & in tenebris ambulat, & nescit quo uadat, quoniam tenebrae excecauerunt oculos eius. Qui enim odium in corde seruans, fratrem subito iraculentem durius reprehendit & diiudicat, quasi de alterius oculo festucam eijcere nititur, in suo trabem non uidens. Sed quia cuius uita despicitur, illius praedicatione contemnitur, recte subiungitur:*

Et quomodo potes dicere fratri: Frater, si ne, eijciam festucam de oculo tuo, ipse in oculo tuo trabem non uidet?

Qui enim alterius minima peccata uult corrigere, necesse est ut primum sua corrigat & emendet, ne quando dicat illi deus, Quare tu enarras iustitias meas, & assumis testamentum meum per os tuum?

Psal. 49. *Tu uero odisti disciplinam, & periecisti sermones meos retrorsum. Qui enim alterius uitam discutere debet, purum oculum mentis necesse est ut habeat, sicut Apostolus ad Timotheum scribit. Oportet episcopum irreprehensibilem esse, tanquam dei dispensatorem. Vnde dominus adhuc admonendo subiungit, dicens:*

a. Tim. 2.

Hypocrita, eijce primum trabem de oculo tuo, & tunc perspicies ut educas festucam de oculo fratris tui. Hypocrita graece, latine simulator dicitur uel subauratus quo nomine illi censentur, quia aliud ostendunt exterius, & aliud seruant interius.

Mat. 23. *Tales dominus in euangelio increpat, dicens: Uae uobis scribae & pharisaei hypocritae, quoniam similes estis sepulchris dealbatis, quae a foris apparent hominibus speciosa, intus uero plena sunt ossibus mortuorum & omni spurcitia. Sic & uos quidem a foris paretis hominibus iusti, intus autem pleni*

estis hypocriti & iniquitate. Quam graue nanque
 uitium sit hypocritis, beatus Iob ostendit, cum ait: **Iob. 1. 19.**
 Non enim ueniet in conspectu domini omnis hy-
 pocrita. Et iterum: Congregatio hypocritarum
 sterilis. Et, Simulatores & callidi prouocant iram **Iob. 15.**
 dei. Et Salomon: Simulator ore decipit amicum **Iob. 36.**
 suum. Pessimum quippe genus est hypocritarum, **Pro. 11.**
 qui in hoc seculo carnē macerāt, & in futuro mer-
 cede priuantur: quia sicut dominus ait, Recepe- **Mat. 6.**
 runt mercedem suam. Sunt enim nonnulli qui cū
 feru sint uitiorum, ut appareant hominibus iusti,
 aliena peccata acriter corrigunt, de qualibus scri- **Eccl. 19.**
 ptura dicit: Est correctio mēdax in ore contume-
 liosi. Talibus conuenit quod dominus ait: [Hy-
 pocrita, eijce primum trabem de oculo tuo, & tūc
 perspicies ut educas festucā de oculo fratris tui.]
 Neque hæc dicentes, aliquem a fraterna correpti-
 one prohibemus, maxime cum sicut Iacobus apo **Iac. 5.**
 stolus ait: Qui conuerti fecerit peccatorem ab er-
 rore uīæ suæ, saluabit animam eius a morte, &
 operit multitudinem peccatorum. Sed quotiescū
 que fratrem peccare uidemus, nostræ fragilitatis
 memores, benigne & leniter corrigere debemus, **Gal. 6.**
 monente Paulo apostolo: Fratres, & si præoccu-
 patus fuerit homo in aliquo dilecto, uos qui spi-
 ritales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenita-
 tis, considerans teipsum, ne & tu tenteris. Cum au-
 tem aliquem incorrigibiliter uitijs inhærere con-
 spicimus, zelo rectitudinis accensi, durius increpa-
 re debemus exemplo illius qui ait: Vidi præuari- **Psal. 118.**
 cantes, & tabescebā. Et iterum: Nonne q̄ oderunt **Psal. 138.**
 te domine, oderā: Perfecto odio oderam illos. Tūc
 em̄ sine culpa irasci uidemur, quā do talē asperita

tem non ira, sed zelus format, in exemplū Moysi, qui exijt a Pharaone iratus nimis, quia eius nequitiam incorrigibilem uidit.

DOMINICA VI. POST PENTECOSTEN. I. Petri. III.

Charissimi, Omnes unanimes in oratione estote. Et reliqua.

Fraternitatis unanimitas ueluti urbs inexpugnabilis, hostiū nō patet insidijs. Habet enim sancta ecclesia, ut Salomon ait, castrotrū acti-

Can. 2.

em ordinatam, quam tyranni & persecutores unum cum autore suo diabolo nō ualent irrumperere: quia in uniente Christo nec martyres persecutio, nec uirgines carnalis delectatio, nec misericordes cupiditas, nec humiles temporalis gloriæ denuncit ambitio. [compatientes.] Sicut enim gaudere debemus cum gaudentibus, ita & flere cum flētibus,

2 Cor. 11

sicut Paulus faciebat apostolus qui dicebat. Quis infirmatur, & ego nō infirmor. [fraternitatis amatores.] Qui ergo amat homines, aut qui iusti sunt, aut ut iusti sint amare debet, sicut & seipsum amare debet, aut qui iustus est, aut ut iustus sit. Dilectionem autem fraternam quātum commendat Io-

1. Ioh. 2.

hannes apostolus, attendamus: Qui diligit, inquit, fratrem suum quē uidet, in lumine manet, & scandalum in eo non est. Et item: Dilectissimi, diligamus nos inuicē, quia dilectio ex deo est. Et omnis qui diligit ex deo natus est, & cognouit deum. Et

1. Ioh. 4.

dominus inquit: Mandatum nouum do uobis, ut diligatis inuicem. Et in hoc scient omnes quia mei estis discipuli, si uos inuicem dilexeritis. [Misericordes.] Scriptū quippe est: Facere misericordiā,

Pro. 21.